

D 28/00-01

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-sons revisionsinsatser i ett aktiebolag. Anmälan avser räkenskapsåren 1995/96 och 1996/97, under vilken tid A-son var vald revisor i bolaget. Han har för båda räkenskapsåren avgett rena revisionsberättelser. Bolaget bedriver verksamhet med köp, försäljning och reparation av bilar.

Av anmälan framgår bl.a. följande. A-son har vid sin granskning inte uppmärksammat att de fr.o.m. den 1 november 1995 gällande reglerna om vinstmarginalbeskattning vid omsättning av begagnade varor inte beaktats vid bolagets mervärdesskatteredovisning. Anmälaren har – som det får förstås – ifrågasatt om A-son utfört sitt revisionsuppdrag i bolaget i enlighet med god revisionssed.

A-son har yttrat sig i ärendet och anfört bl.a. följande. Hans kontroll av bolagets redovisning och inbetalning av mervärdesskatt bestod i att han förvissade sig om att bolaget fullgjort sin skyldighet att lämna mervärdesskattedeklarationer och i rätt tid betala denna skatt. Bolaget anlidade en erfaren redovisningskonsult som skötte den löpande bokföringen och upprättade mervärdesskattedeklarationerna. Eftersom denne inte har rapporterat några anmärkningar eller andra frågor kring mervärdesskatteredovisningen bedömde A-son att företaget fullgjort sina skyldigheter i detta avseende. A-son har med anledning av de ändrade mervärdesskattereglerna gjort överväganden om att vissa ändringar i redovisningen var nödvändiga för de av hans klienter vars verksamhet innefattade köp och försäljning av begagnade varor. Huruvida han gjort några särskilda överväganden beträffande det nu aktuella bolaget, utöver att förvissa sig om att bolagets redovisningskonsult var medveten om förändringarna, kan han inte erinra sig.

RN gör följande bedömning.

Då en privatperson, som köpt en mervärdesskattepliktig vara, säljer varan vidare till en näringsidkare och denne i sin tur säljer varan vidare skulle en konventionell beräkning av mervärdesskatt medföra dubbelbeskattning. Anledningen härtill är att näringsidkaren inte har någon ingående mervärdesskatt att yrka avdrag för men är ändå skyldig att redovisa utgående mervärdesskatt på hela försäljningssumman. För att undvika detta har näringsidkaren som köpt begagnade varor från privatpersoner tidigare haft rätt att göra avdrag för s.k. fiktiv ingående mervärdesskatt som om inköpet skett från en mervärdesskattepliktig säljare. Den 1 november 1995 upphörde rätten att göra avdrag för s.k. fiktiv ingående mervärdesskatt. I stället infördes ett system med vinstmarginalbeskattning, vilket innebär att näringsidkaren vid återförsäljning beräknar utgående mervärdesskatt endast på vinstmarginalen, 9 a kap. 9 § mervärdesskattelagen (1994:200).

Av 10 kap. 10 § fjärde stycket aktiebolagslagen (1975:1385) i dess lydelse före den 1 januari 1999 följer att en revisor vid sin revision måste undersöka om revisionsklienten fullgjort sina skyldigheter i fyra särskilt angivna avseenden i fråga om skatter och avgifter. Det ankommer vidare på en revisor att hålla sig informerad om väsentliga lagändringar.

RN konstaterar att de aktuella räkenskapsåren var bolagets första respektive andra efter lagändringen den 1 november 1995 och att bolaget berördes av det aktuella regelsystemet eftersom dess verksamhet bl.a. bestod i att köpa begagnade varor från privatpersoner. Med hänsyn härtill borde A-son ha förvissat sig om att bolagets mervärdesskatteredovisning utförts enligt de nya bestämmelserna. Att som A-son förlita sig på att den av klientbolaget anlidade redovisningskonsulten var medveten om de nya mervärdesskattereglerna innebär inte att

A-son utfört en egen granskning i det aktuella avseendet. A-son har varit skyldig att själv kontrollera att bolagets mervärdesskatteredovisning var i överensstämmelse med gällande regler. Någon sådan kontroll har han såvitt framgått inte gjort. Han har därmed åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

RN noterar att A-son tidigare, i beslut den 26 maj 1998, meddelats varning på grund av att han i samband med bolagsbildningar intygat att apportegendom hade visst värde utan att dessförinnan vidta tillräckliga åtgärder för att förvissa sig om att uppgivet värde var riktigt (dnr 1998-68). Detta beslut hade emellertid inte meddelats vid tidpunkten för de händelser som nu är föremål för prövning.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son erinran.

Beslutet har fattats av RN:s ordförande Lennart Grufberg i närvaro av kanslichefen Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson samt avdelningsdirektören Christer Griper, föredragande.